

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/112/2018
Identifikačné číslo spisu:	5617200955
Dátum vydania rozhodnutia:	13.08.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:5617200955.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu I., bývajúceho v W., zastúpeného JUDr. Dagmar Burdovou, advokátkou so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Garbiarska 2583, proti žalovaným 1/ V., bývajúcemu v W., 2/ I., bývajúcej v W., obom zastúpeným spoločnosťou JUDr. Peter Pompa advokát, advokátska kancelária s. r. o., so sídlom v Poprade, Na letisko 100, IČO: 50 491 199, o vypratanie časti nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 20 C 3/2017, o dovolaní žalovaných proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 27. februára 2018 sp. zn. 5 Co 13/2018, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie z a s t a v u j e.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. októbra 2017 č. k. 20 C 3/2017-74 uložil žalovaným povinnosť vypratať dvojizbový byt situovaný na prízemí rodinného domu súpisné č. 9 zapísaného na LV č. XXX, k. ú. S. do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca je zapísaný na LV č. XXX, v katastrálnom území S., ako vlastník predmetnej nehnuteľnosti. Právny titul, ktorý založil vlastnícke právo žalobcu k nehnuteľnosti, súd prvej inštancie kvalifikoval ako dohodu o urovnaní podľa § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom v zmysle nepomenovanej zmluvy žalovaní obdržali od žalobcu sumu 40 000,- eur za predmetnú nehnuteľnosť. Žalobca poskytol žalovaným ako svojim rodičom bezplatné bývanie v dvojizbovom byte na prízemí rodinného domu č. 9, čím si splnil podľa názoru súdu prvej inštancie prirodzenú morálnu povinnosť dieťaťa voči svojim rodičom. Nakoľko však žalovaní začali od roku 2016 vyvolávať konflikty, narušovať pokojné bývanie v nehnuteľnosti, ktorá slúži aj na podnikateľské aktivity žalobcu, súd prvej inštancie konštatoval, že od žalobcu ako vlastníka nehnuteľnosti nemožno spravodlivo požadovať, aby akceptoval správanie svojich rodičov, ktoré bráni riadnemu užívaniu nehnuteľnosti. Prihliadol aj na fakt, že žalovaní sú osoby vyššieho veku a žalobca ako ich dieťa je povinný svojim rodičom poskytovať výživné, a to aj vo forme bývania, avšak táto vyživovacia povinnosť môže vzniknúť len v prípade, ak je to primerané a ak to neodporuje dobrým mravom (§ 66, § 75 ods. 2 Zákona o rodine). Keďže žalovaní obdržali za

spornú nehnuteľnosť 40 000,- eur, čo nemožno považovať za zanedbateľné a zároveň ich správanie je neakceptovateľné, odporujúce dobrým mravom, súd prvej inštancie vyhodnotil požiadavku žalobcu na vypratanie nehnuteľnosti za plne opodstatnenú a žalobe vyhovel.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných uznesením z 27. februára 2018 sp. zn. 5 Co 13/2018 zamietol návrh žalovaných na prerušenie konania a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že prvoinstančný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 4. septembra 2017, žalobca navrhol odročiť pojednávanie s cieľom pokúsiť sa dohodnúť so žalovanými, pričom zástupca žalovanej 2/ súhlasil s odročením pojednávania s tým, že sa strany pokúsia o uzavretie zmluvy. Napriek tomu, že žiadna zo strán návrh na pokračovanie v konaní nepodala a s prihliadnutím na ustanovenie § 163 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ktoré upravuje osobitný prípad obligatórneho prerušenia konania, prvoinstančný súd vykonal pojednávanie vytýčené na 10. októbra 2017 v neprítomnosti žalovaných a právneho zástupcu žalovanej 2/, čím došlo k nesprávnemu procesnému postupu. Pokiaľ išlo o hmotnoprávne posúdenie veci, odvolací súd vyhodnotil nepomenovanú zmluvu uzatvorenú medzi stranami sporu ako platnú zmluvu o prevode vlastníctva sporných nehnuteľností. Napokon odvolací súd zaviazal súd prvej inštancie k posúdeniu veci v zmysle intencií zrušujúceho uznesenia.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenia konania podali dovolanie žalovaní. Dovolanie odôvodnili § 420 písm. f/ C.s.p. s tým, že bolo porušené ich právo na spravodlivý proces. Podstatná časť dovolania bola obsahovo identická s odvolaním podaným voči rozsudku súdu prvej inštancie a návrhom na vydanie neodkladného opatrenia. Dovolatelia zopakovali, že majú naliehavý právny záujem na určovacej žalobe vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorú časť majú vypratať v prebiehajúcom konaní. Zároveň opätovne namietali neplatnosť nepomenovanej zmluvy, na základe ktorej mala byť prevedená na žalobcu predmetná nehnuteľnosť. Uviedli, že od tejto zmluvy listom zo dňa 6. februára 2017 odstúpili a platnosť, resp. neplatnosť nepomenovanej zmluvy ako vlastníckeho titulu je takou podstatnou okolnosťou, ktorá vec má byť vylúčená na samostatné konanie. Vzhľadom na to, že od tejto otázky závisí rozhodnutie vo veci samej, žiadali odvolací súd, aby bolo v zmysle § 162 ods. 1 písm. a/ C.s.p. prerušené konanie až do právoplatného rozhodnutia o určovacej žalobe týkajúcej sa (ne)platnosti spornej nepomenovanej zmluvy, ktorá bude nimi podaná na miestne a vecne príslušnom súde do 30 dní od právoplatnosti uznesenia o prerušení konania o vypratanie nehnuteľnosti. Preto navrhli, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, alternatívne ho zmenil a rozhodol s poukazom na § 162 ods. 1 písm. a/ C.s.p., prípadne vylúčil túto vec na samostatné konanie.

4. Žalobca sa písomne nevyjadril k podanému dovolaniu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) skúmal, či sú dané procesné podmienky, za ktorých môže v danom prípade konať a rozhodovať. Dospel k záveru, že konanie o dovolaní treba zastaviť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 161 ods. 1 C.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

7. Podľa § 419 C.s.p. dovolaním možno napadnúť rozhodnutia odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa. Najvyšší súd zdôrazňuje, že v zmysle tohto ustanovenia, môže strana sporu napadnúť dovolaním iba rozhodnutia „odvolacieho“ súdu. Rozhodnutím odvolacieho súdu sa rozumie rozhodnutie vydané krajským súdom (§ 34 C.s.p.) alebo najvyšším súdom (v sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach podľa § 31 C.s.p.) v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

Dovoláním preto nemožno napadnúť žiadne iné súdne rozhodnutie.

8. V danom prípade však dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým Krajský súd v Žiline rozhodoval o návrhu na prerušenie konania (podanom v rámci odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie) nie ako súd odvolací, ale ako „prvoinštančný súd“. Dovoláním je teda napadnuté rozhodnutie iného než odvolacieho súdu, ktoré nie je spôsobilým predmetom dovolania v zmysle § 419 C.s.p.

9. Z vyššie uvedeného vyplýva, že najvyšší súd nie je funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní smerujúcom proti rozhodnutiu krajského súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a nie je tu ani iný príslušný súd, príp. orgán, ktorý by bol na prejednanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku príslušný a ktorému by bolo možné vec postúpiť.

10. Vzhľadom k tomu, že nedostatok funkčnej príslušnosti súdu je neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, najvyšší súd konanie o dovolaní dovolateľov bez ďalšieho zastavil (§ 161 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 438 ods. 1 C.s.p.).

11. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

12. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.